

Valtiovarainvaliokunta

Keskiviikko 6.5.2020 klo 11.15—13.20

Läsnä

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Esko Kiviranta kesk
jäsen Anders Adlercreutz r (nimenhuudon jälkeen)
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Sanni Grahn-Laasonen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Vilhelm Junnila ps
jäsen Elina Lepomäki kok
jäsen Markus Lohi kesk (nimenhuudon jälkeen)
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Markku Eestilä kok
varajäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (nimenhuudon jälkeen)
varajäsen Sari Essayah kd
varajäsen Eveliina Heinäluoma sd
varajäsen Mari Holopainen vihr (nimenhuudon jälkeen)
varajäsen Petri Honkonen kesk
varajäsen Inka Hopsu vihr (nimenhuudon jälkeen)
varajäsen Jani Mäkelä ps
varajäsen Riitta Mäkinen sd
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Lulu Ranne ps
varajäsen Veronica Rehn-Kivi r
varajäsen Janne Sankelo kok
varajäsen Jussi Wihonen ps

Sihteerit

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Ilkka Lahti
valiokuntaneuvos Mari Nuutila

Pöytäkirja VaVP 22/2020 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 26 jäsentä ja varajäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan investointipankin tekemästä ehdotuksesta EU Covid-19-takuurahaston perustamisesta (EU Covid-19-takuurahasto)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 9/2020 vp

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 11/2020 vp

Liiteasiakirja perusmuistio vait.pyyntö asia: U 9/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan investointipankin tekemästä ehdotuksesta EU Covid-19 -takuurahaston perustamisesta (EU Covid-19 -takuurahasto)

Liiteasiakirja Yleiseurooppalaisen EU Covid-19 takuurahaston perustaminen Euroopan investointipankin yhteyteen

Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 12/2020 vp

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 9_2020 vp_kok 2.pdf A 3

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 9_2020 vp_ps 1.pdf B 3

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 9_2020 vp_kd 3.pdf C 3

Ennakkokäsittely

Käsiteltiin ennakkolisesti jatkokirjelmä UJ 12/2020 vp - U 9/2020 vp.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta muistion UJ 12/2020 vp sivujen 5-6 taitteessa olevan kappaleen osalta vielä julkistamattomien tietojen takia.

Valiokunnassa oli kuultavana:

- finanssineuvos Kristina Sarjo, valtiovarainministeriö

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä pj. Koskinen ehdotti valiokunnan hyväksyttäväksi kannanoton, joka on kirjattu käsiteltävän asiakohdan loppuun.

Ed. Heinonen ed. Grahn-Laasosen kannattamana ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 2 (A 3) mukaisesti.

Ed. Vähämäki ed. Mäkelän kannattamana ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 1 (B 3) mukaisesti.

Pöytäkirja VaVP 22/2020 vp

Ed. Essayah puolestaan ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 3 (C 3) mukaisesti. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Ed. Heinosen ehdotuksesta äänestettiin pj. Koskisen ehdottamaa valiokunnan kannanottoa vastaan. Äänin 12—4, 5 tyhjää valiokunta hyväksyi valiokunnan kannanoton.

Ed. Vähämäen ehdotuksesta äänestettiin pj. Koskisen ehdottamaa valiokunnan kannanottoa vastaan. Äänin 12—4, 3 tyhjää valiokunta hyväksyi valiokunnan kannanoton.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja korostaa kriisinhallintavälineen väliaikaista luonnetta sekä tuen osoittamista nimenomaan korona-epidemiasta johtuvaan poikkeukselliseen tilanteeseen. Neuvottelujen edetessä ja lopullisessa sopimuksessa Suomen takausvastuu tulee rajata tarkasti ja yksiselitteisesti. On myös huolehdittava siitä, ettei Suomen vastuu laajene sopimuksessa määritellystä enimmäisvastuusta rahaston kautta syntyneiden tappioiden kattamisen perusteella. Valiokunta korostaa eduskunnan budjettivallan ja kansallisen suvereniteetin huomioon ottamista sekä eduskunnan riittäviä ja oikea-aikaisia tiedonsaanti- ja vaikutusmahdollisuuksia. Valiokunta painottaa myös rahoitus- ja takaushakemusten huolellista ja läpinäkyvää arviointia erityisesti riskialttiiden rahoitusinstrumenttien osalta, jäsenvaltioiden tehokkaita osallistumismahdollisuuksia takurahaston päätöksentekoon sekä päätöksenteon yksimielisyyttä.

Kannanottoon jätettiin kolme eriävää mielipidettä (ps, kok ja kd).

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena (SURE-asetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2020 vp

Lisäselvitys U 12/2020 vp VaV 06.05.2020 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 4

Asiantuntijalausunto U 12/2020 vp VaV 06.05.2020 Akava ry Asiantuntijalausunto B 4

Asiantuntijalausunto U 12/2020 vp VaV 06.05.2020 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Asiantuntijalausunto C 4

Asiantuntijalausunto U 12/2020 vp VaV 06.05.2020 STTK ry Asiantuntijalausunto D 4

Asiantuntijalausunto U 12/2020 vp VaV 06.05.2020 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto E 4

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 12_2020 vp_ps 1.pdf F 4

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 12_2020 vp_kok 2.pdf G 4

Pöytäkirjan liite Eriävä_U 12_2020 vp_kd 3.pdf H 4

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- valtiovarainministeriö, liite
- Akava ry, liite
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, liite
- STTK ry, liite
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite

Pöytäkirja VaVP 22/2020 vp

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuttavaa:
- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä pj. Koskinen ehdotti valiokunnan hyväksyttäväksi kannanoton, joka on kirjattu käsiteltävän asiakohdan loppuun.

Ed. Vähämäki ed. Mäkelän kannattamana ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 1 (F 4) mukaisesti.

Ed. Heinonen ed. Grahn-Laasosen kannattamana ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 2 (G 4) mukaisesti.

Ed. Essayah puolestaan ehdotti, että valiokunnan kannanotto hyväksytään eriävän mielipiteen 3 (H 4) mukaisesti. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Ed. Vähämäen ehdotuksesta äänestettiin pj. Koskisen ehdottamaa valiokunnan kannanottoa vastaan. Äänin 12—4, 4 tyhjää valiokunta hyväksyi valiokunnan kannanoton.

Ed. Heinosen ehdotuksesta äänestettiin pj. Koskisen ehdottamaa valiokunnan kannanottoa vastaan. Äänin 12—3, 5 tyhjää valiokunta hyväksyi valiokunnan kannanoton.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja korostaa tukivälineen tilapäistä luonnetta ja sen väliaikaisuutta. Se ei myöskään saa olla ensimmäinen askel pysyvään yhteiseen eurooppalaiseen työttömyysturvan jälleenvakuuttamisjärjestelmään. Valiokunta painottaa päätöksenteon objektiivisuutta sekä kunkin jäsenvaltion takausvastuun enimmäismäärän selkeää ja yksiselitteistä rajaamista. Lisäksi valiokunta korostaa, että uusien takaus- ym. vastuiden kumulatiiviseen vaikutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota eduskunnan budjettivallan sekä kansallisen suvereniteetin turvaamiseksi.

Kannanottoon jätettiin kolme eriävää mielipidettä (ps, kok ja kd).

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Pöytäkirja VaVP 22/2020 vp

5. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi eurooppalaisen väliaikaisen tuen välineestä työttömyysriskien vähentämiseksi koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa (SURE)

Valtioneuvoston E-selvitys E 27/2020 vp

Liiteasiakirja Komission ehdotus neuvoston asetukseksi eurooppalaisen väliaikaisen tuen välineestä työttömyysriskien vähentämiseksi koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa (SURE)

Todettiin, että tämä asia tuli käsiteltyksi asian U 12/2020 vp yhteydessä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: Yleiseurooppalaisen takuurahaston perustaminen vastauksena covid-19 aiheuttamaan häiriötilaan

Valtioneuvoston E-selvitys E 28/2020 vp

Liiteasiakirja Yleiseurooppalaisen takuurahaston perustaminen vastauksena covid-19 aiheuttamaan häiriötilaan

Todettiin, että tämä asia tuli käsiteltyksi asian U 9/2020 vp - UJ 12/2020 vp yhteydessä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: EU:n tuleva elpymisrahasto

Valtioneuvoston E-selvitys E 39/2020 vp

Liiteasiakirja EU:n tuleva elpymisrahasto

Asiantuntijalausunto E 39/2020 vp VaV 06.05.2020 neuvotteleva virkamies Jussi Lindgren, valtioneuvoston kanslia Asiantuntijalausunto A 5

Asiantuntijalausunto E 39/2020 vp VaV 06.05.2020 työelämäprofessori Vesa Vihriälä Asiantuntijalausunto B 5

Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritettavat toimenpiteet.

Valiokunnassa olivat kuultavana:

- neuvotteleva virkamies Jussi Lindgren, valtioneuvoston kanslia, liite
- työelämäprofessori Vesa Vihriälä, liite

8. Toissijaisuusasioiden lista

Pöytäkirjan liite Toissijaisuusasioiden_lista_07052020.pdf A 6

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi. Saapunut TS 11 ja TS 12/2020 vp

Pöytäkirja VaVP 22/2020 vp

9. Muut asiat

-

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 8.5.2020 klo 11.00, eduskuntatalon auditoriossa.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mari Nuutila